Savaitinis Laikraštis
Žvaigzdė
išeina kas Petnyčia.
Kaina metams:
Amerikoje ir Kanadoje . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . . 4 rub.
Korespondencijas ir pinigus siunčiant adressas:
„ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

The Lithuanian Weekly
Žvaigždė
(The Star)
Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philada. Pa.
Yearly subscription $2.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed
"ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

„Published and distributed under permit (No.833), autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Philadelphia, Pa. By order of the President, Will H. Hays, Postmaster General.

Nr. 35 PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, D. 1 RUGSEJO (SEPTEMBER), 1922 M. Metai XXII.

VISA EUROPA PAVOJUJE.

Londonas, rugp. 25 d. (New York Herald'as) Frank A. Vanderlip šiandien labai pesimitiškai nupieše Vokietijos finansinę padėtį, ko pasekme jos 70,000,000 gyventojams gresia badas ir visiškas bankrūtas. Vanderlipo tvirtinimais, Prancijos ir Italijos finansinė padėtis taipgi labai bloga. Net ir Anglijos ateitis ne per šviesi, kadangi ji negali Europoje išplėsti ir palaikyti savo pramonės organizacijas, o be jų Anglija negal gyvuoti. Tokia Europos padėtis liečia visą pasaulį. Trumpame laike turės įvykti nuotikiai, kokių pasaulis dar nėra matęs. Atrodo, toliau jis tęsia, kad Europa nepilnai supranta Vokietijos žlugimo reikšmę, kad ne viena tik Vokietija, bet sykiu su ją ir visa Europa nukentės. Iš puspenkto meto įvairių konferencijų bei korespondencijų nieko gero neišėjo. Tuo gi tarpu, pasak Vanderlip'o, Europos žmonės pradeda jau geriau suprasti tą nelemtą padėtį negu jų politikai. Tas ypač apsireiškia Prancijoj, kur ministerija ir parliamentas nereprezentuoja tikrą prancūzų opiniją.

—o—

TALKININKAI NESUSITARIA. Paryžius, rugp. 29 d. Karo atlyginimo komisija kol kas nieko nenutarė. Vien tik darbuo jasi įtempus visas savo pastangas, kad ji pati nesuirtu ir nedaleisti sutrūkti dipliomatiniams santikiams tarpe Prancijos ir Anglijos. Vokietijos atstovas Herr Bergmann aiškinasi, kad Vokiečių valdžia didžiausius nusileidimus padarė, kad tik Prancūzams įtikus; daugiau jau negalinti. Prancūzija gi nenor apie nieką daugiau nei girdėti kol Vokietija nesudės Anglijos bankon 200,000,000 markių auksu kaipo užtikrinimą. Be kurios tai garantijos Vokietijai neduodama morątorium.

—o—

VOKIETIJA, anot raportų rugp. 30 d. iš Berlyno, galutinai atsisako mokėt 200,000,000 auksu markių, kaipo garantiją suteikimui jai moratorium, argu skolos pratęsimą.

Telegramos iš Paryžiaus sako, kad visokia viltis susitaikyti talkininkams pranyko. Prancūzų karo biūras, to pasekme, labai sujudo ir beveik nepertraukiamoje komunikacijoje su generolu Degoutte'o buveine Mayence. Didelės kariuomenės siunčiamos iš Nancy, Metzo ir Rheinlando. Atrodo, kad Prancūzai nedvejodami okupuos Ruhr'ą.

—o—

ODESSA SUKILO PRIES SOVIETUS. Londonas, grup. 30 d. Depeša Daily Mail'ui iš Berlyno paduoda raportą, jog Odessa nusikračiusi bolševizmo pasiskelbė savo nepriklausomybę Maskvai ir atsišaukė į visus piliečius, kad vienytųsi prieš komunistinius išnaudotojus. Raportas priduria, kad visa Pietų Rusija kartu su Odessa sukilo prieš Maskvą.

—o—

ISTREME. Ryga, Latvija, rugp. 29 d. Prof. Mauuilov, buvęs Rusijos žmonių švietimo ministeris ir Maskvos universiteto rektorius tapo Sovietų valdžios ištremtas iš Rusijos. Nunai daug ištremiama iš Rusios įžymių profesijonalų, bet jų šeimynoms neleidžiama Rusiją apleisti.

—o—

MAISTININKAI SAUDO IN SERMENU MINIA. Belfast, rugp. 29 d. Airių maištininkai šaudė į lydinčius Collinso—Airijos vado— lavoną kapinėsna žmones. Tame užpuolime, penki civiliai tapo užmušti.

—o—

TURKAI PAGROBE GRAIKU BAZA. Atenai, rugp. 29 d. — Turkams bevarant smarkų ofensyvą, graikai buvo priversti apleisti Afinu Karahissar.

—o—

NAUJAS RUSU CERKVES DEKRETAS APIE VAIKU KRIKSTYMA.

Ryga. Naujoji rusų cerkvės valdyba sumanė išleisti dekretą apie vaikų krikštymą. Vaikai galima būsią krikštyti, tik jiems patiems sutikus, kai turės 18 metų amžiaus.

—o—

MINKSTUJU ANGLIU STRAIKAS JAU PASIBAIGE. Kietųjų gi anglių darbininkai dar nepramato, kada jų lyderiai užbaigs derybas su kompanijoms.

316 ZMONIU PRIGERE.

Santiago, Cili, rugp. 29 d. Paskendus šiandien laivui Itata Cili pakrašty, netoli Coquimbo, tik šeši žmonės iš 322 keleivių tapo išgelbėti. Laivas paskendęs delei perviršinės įkrovos. Kas kaltas?

—o—

300 JAPONU ZUVO SU LAIVU. Tokio, rugp. 30 d. Japonijos karės laivui skraiduoliui Nitaka paskendus palei Kamčatką didelėje vėtroje, ir visi 300 laivo tarnybos nuėjo ant dugno. Nei vieno neišgelbėta.

—o—

INTARIA PASALIECIUS SUOKALBYJE SUGRIAUTI SUV. VALSTIJAS. Rugp. 30 d. Phidadelphijos gatvekarų kompanijos prezidentas Thomas E. Mitten tam tikroje puotoje Willow Grove Parke išreiškė savo nuomonę, kad Amerika perilgai laikė savo duris atdaras imigrantams. Dabar tie imigrantai suokalbiauja prieš Suv. Valstijų Valdžią. Visas darbininkų judėjimas pastaruoju laiku ne kas kitas esąs, kai, subolševikėjusių pašaliečių (foreigner'ių) darbas.

—o—

KARZYGINGAS GYVASTIES ISGELBEJIMAS.

Ocean City, N. J. Pastaruoju čia pasižymėjo lietuvis atletas Juozas Tamulynas, išgelbėdamas jau beveik be vilties beskęstantį 12-kos metų vaiką. Pereitą ketverga, baisiai jūrėmis bešėlstant, vaikas tapo pagriebtas apatinės vilnies ir beveik visai iš akių išnyko. Keliais atvėjais skęstančiųjų sargai mėgino ji pagauti į savo pagelbos luotus, bet be pasekmės. Tik pasinėrus vienam jų laimingai pavyko nučiuopti jau ko ne pusgyvis skenduolis ir išnešti jis iš vandens.

Vietos anglų laikraštis gražiai aprašo keturių gyvybės sargų, kurių tarpe paminėtas ir Juozas Tamulynas (Tomlin), kražigystę. Kad gi mūsų tautietis — J. T. yra gerai žinomas kaipo puikus naras—(jis labai ilgai gali išbūti pasinėręs vandeny) — tai nėra abejonės, kad jam didžiausia garbė ir šičia priguli. Visi tie jauni sargai šį sezoną išgelbėjo virš 70 žmonių.

Žinios iš Lietuvos.

(„Žvaigždės" korespondento prisiųsta.)

VILKAVISKIS. Sausi metai. Siemet nuo pat pavasario iki liepos mėn. veik visai nebuvo lytaus. Saltas ir sausas pavasaris išnaikino dobilus. Marijampolės, Vilkaviškio ir Šakių apskr. būtų galima rasti kelinta delelė šiek tiek dobilų. Sienas žemumose augo pusėtinai, bet prie durpynų ir kalnelių veik visiškai nebuvę. Kviečiai pranyko — rugiai vietomis tik tebesilaiko kitų metų derliaus. Vasarojai pusėtini — geresnėse žemėse ir gana geri. Ziemos metu ūkininkams su pašaru būsią sunkoka: šieno ar dobilų prisišienavę tik kelintą dalį kitų metų, ruginiai ir kvietiniai šiaudai sumažėję, o vien vasarojiniais viso neišmaitysią, o koks suvalymas bus vasarojinių javu — nežinia: prasidėję lytus. kartu su lytumi ir perkūnijos. Pereitą savaitę (liepos mėn. pradžioj) įtrenkta ir sudeginta trijų ūkininkų trobesiai, be to dar laukuose užtrenkta žmonių ir gyvulių. B. B-tis.

MARIJAMPOLE. Moksleivių ekskursijos. Siemet ypatingai, baigiantis mokslo metams, veik visos aukštesnės mokyklos rengė ekskursijas į Palanga, Klaipėdą net ir į Kauną. Ekskursijose dalyvavo nuo 25 (mažiau) asmenų iki 400 asmenų. Ypač noriu atkreipti domės į Klaipėdą. Klaipėdoje (Mažojoj Lietuvoj) atsilankiusius iš Didžiosios Lietuvos ekskursantus maloniai sutinka vietiniai lietuviai. Jie duoda patarimus, nurodymus, parūpina nakvynes, žodžiu, kuomi tik gali ar reikalinga. Manau, kad mūsų ekskursantai Mažosios Lietuvos broliams už malonų jų patarnavimą mokės padėkoti, o reikale esant ir jiems patarnauti. B. B-tis.

MOKSLEIVIU ATOSTOGOS Baigiant mokslo metus moksleivija išsiskirsto po įvairius sodžius, bažnytkaimius, miestelius, dirbę per ištisus metus savo tiesioginį mokslo darbą, o be to ir organizacijos darbą. Gana, rodos, būtų to! Vasara lieka poilsiui. Bet ne! Jie jaučia kaž ką skolingi savo artimiesiems. Tą skolą nori vasaros metu atlyginti. Prieš išsiskirstydami iš mokyklų jau vel nusistato vasaros darbų planą. Cia nemanau kalbėti apie fizinį darbą—juk tas savaimi suprantama, kad neatsirasią tokio moksleivio, kuris sugrįžęs po savo tėvų šiaudų pastoge gėdėtųsi imti į rankas arklo, grėblio, dalgio ir t.t. Cia noriu paminėti kelis žodžius apie ateitininkus ir ką jie mano veikti atostogų metu. Ateitininkai katalikiškoji moksleivija yra pasiryžusi ištisą vasarą dirbti kultūros darbą liaudyje: rašyti sąskaitas, rinkti prenumeratus katalikiškųjų laikraščių, rengti vakarus ir dorus pasilinksminimus. Svarbia užduotimi pasistatę, kiek galint, stabdyti ir gelbėti jaunimą nuo pragaištingo alkogolio — girtuokliavimo ir taip vadinamų vakarušku, kurių dabar kas šventadienio ar dienos prieš šventadienį vakarą kiekviename kaime būna keleta. Garbė bus tiems, kurie prie jų darbo prisidės ar prisidėjo, negarbė tiems, kurie juos pašieps. Ateitininkai nebijodami pašaipos ištisą vasarą dirba rūpinasi, kad tėvynėj Lietuvoj kiltų žmonių susipratimas, apšvieta ir dora, jie žino, kad tada tik šaly gyventi bus malonu ir smagu. B. B-tis.

Sfinksas.

Periculum in mora!

KLAIPEDA IR MES.

Pirm kelių savaičių (gegužės 21 d.) čia pat, svarstydamas Klaipėdos klausimą, sakiau: mes jau pavėlavom šio klausimo išrišimu 3 metus ir jei dar pavėluosim 6 mėnesius, tai Klaipėda išspruks mums iš rankų. Taip tai sakiau, ir dabar atkartoju.

Kad šis klausimas šiandien yra dienos klausimu, tai visiems dabar yra aišku, ypač konferencijai ambasadorių Paryžiuje nutarus (30. VI.) pripažinti Lietuvą „de jure", jeigu ji apsiims internacionalizuoti Nemuną ir nutarus paskirti tam tikrą komisiją Klaipėdos klausimo išrišimui.

Cia matomai Klaipėdos klausimas ankštai yra surištas su Nemuno internacionalizacija. Kam gi tas Nemunas parūpo? Kam gi kitam, jeigu ne mūsų „broliam" Lenkam ir keliem jų prieteliam Paryžiuje, kuriem rūpi ypač pasipelnyti Lietuvoj užgrobtais miškais augštutinėj Nemuno dalyj.

Prie progos turiu pasakyti, kad panašus condicionalis pripažinima „de jure" yra vienintelis savo rųšyje, neturįs precedentų, savo esmėje priešingas tarptautinei teisei ir išsidirbusiai praktikai. Kas tai yra savo prasmėje pripažinimas „de jure"? Tai yra suteikimas kolektyviam organizmui (valstybei) juridinio asmens teisių, žinoma, jeigu tos valstybės organizacija atsako valstybinės teisės reikalavimams. Mūsų atsitikime, matomai, Lietuva atatiko tiems reikalavimams, jeigu Santarvės valstybės rado galimu pripažinti ją „de jure", tai dar naujos sąlygos statymas yra priešingas tarptautines teisės prasmei ir iš dalies yra mums užgaunantis.

Bet grįždamas prie Klaipėdos turiu pasakyti, kad šis klausimas įeina dabar į svarbiausią stadiją. Nors minėtoji komisija del Klaipėdos klausimo išsprendimo dar nepaskirta, tačiaus mums pridera neatidėliojant ruoštis medegą ir klabinti šį klausimą Paryžiaus spaudoj. Kaip man teko girdėti sferose Ambasadorių Konferencijai ji yra nusistačius pirm spręsiant galutinai šį „painųjį" klausimą išrišti visų užinteresuotųjų: Lenkų (sic!) Lietuvių ir pačių Klaipėdiečių (Krauss'o, Nafihal'io ir C-o nes kitų klaipėdiečių Paryžiuje nepažįsta). Ar mes sugebėsime gauti viršų Paryžiuje ant Lenkų — klaipėdiečių (viršminėtą) bloko, tai yra klausimas! Mat, tiems ponams takai yra praminti į Varšuvą (jie ten gan tankiai atsilanko), o juk Varšuva su Paryžium, tai dvi sesutės, kurios viena be kitos nieko nedaro. Taigi Freištato teorija mūsų delegatui nelengva bus sugriauti.

Nežinau, kokios taktikos laikysis šiame klausime mūsų valdžia ir kokios instrukcijos bus duotos mūsų delegatui, tačiaus sveikas protas rodo, kad mes neprivalome atsitraukti nuo Versaliaus traktato, kuris šiame atvėjije yra mums prielankus: annekse prie § 99 yra aiškiai pasakyta (atsakyme Clemenceau į vokiečių protestą dėlei Klaipėdos krašto atskyrimo), kad Klaipėda ir jos kraštas atskiriamas:

1. Delto, kad jame diduma gyventojų yra Lietuvių kilmės.

2. Delto, kad tai yra vienintelė Lietuvos išeiga į Baltijos jūra.

Taigi šiuomi atvėju Versalės sutartis mums duoda tvirtą jūridinį pamatą, nuo kurio mes neturime leisti save nustumti mūsų derybose su Ambasadorių konferencija. Juoba kad mes ant šio pamato stovėdami galėsime lengviau rasti pritarimą viešosios Prancūzijos opinijos ir parlamento, kurie priešinasi visam tam, kas griauna Versaliaus sutartį.

Lietuvos „Laisvė".

LENKIJOS PLANAI.

Lenkitjos karo mokslo draugija turėjusi Poznanėj didelį susirinkimą. Pulkininkas Kleeberg, kalbėdamas apie Lenkijos karinomenę, nurodęs nepatoges Lenkijos sienas. Sitas trukumas esą reikia išlyginti kitomis priemonėmis, ypač sustiprinant viduje morales jėgas. Būsimoj kovoj prieš Rusijos ir Vokietijos, kurios abi kartu turinčios 119 milijonų gyventojų, Lenkija gali laukti pagalbos iš Prancūzijos, Rumanijos, Cekoslovakijos, Jugoslovakijos, Estijos ir Latvijos. Čia iš viso būris 120 milijonų gyventojų. Lenkija galinti mobilizuoti 15 nuoš. savo gyventojų, vadinasi statyti 3 milijonų armiją. Ją gauna remti užfrontėj darbo armija. Ir jau dabar reikia pastaruoją organizuoti, steigiant kiekvienoj ministerijoj Krašto Apsaugos Departamentą.

Kitas vėl majorias kalbėjęs apie savo visokių daiktų išdirbimą (industriją). Visur, kur tik galima, esą reikia steigti ginklų ir amunicijos gaminimo skyrius.

p. P. Vileišis savo atsistatydinimo klausimu.

Netrukus po to, kai mano laiškas apie atsistatydinimą tilpo „Tėvynės Balse", mane aplankė p. „Eltos" direktorius ir paklausė, ką reiškia mano laiškas, kurio turynys nesutinka su tuomi, kas „Eltos" buvo paskelbta. „Elta" girdi, ką paskelbė, paskelbė gavus žinių iš pačios Susisiekimo Ministerijos Kanceliarijos. Tan aš atsakiau, kad Kanceliarija davė tokių žinių, kurių jai Vyriausybės buvo liepta duoti. Po gana ilgoko pasikalbėjimo, kuriame „Eltos" p. Direktorius aimanavo, kaip dabar jam su tuomi įvykiu išeiti, aš jam daviau patarimą geriausiai apie tai nieko nerašyti ir priduriau, kad aš esmi pratęs niekam kojų nemindžioti, bet ir nemėgstu, kad kiti man kojas mindžiotų ir kad tokio mindžiojimo be atsakymo nepalieku.

Po tam pasikalbėjimui „Eltos" p. Direktoris mane apleido ir matyti laikėsi mano jam duoto patarimo. Bet vos aš iškėliau koją iš Kauno, turėdamas užsienio pasą šešioms savaitėms, ir ant rytojau, liepos 13 d. „Lietuvoje" pasirodė „Eltos" „Paaiškinimas". Pripuolamai aš tuo tarpu buvau išvažiavęs tik 3 dienoms Karaliaučiun savo reikalais, tai gi sugrįžęs galiu duoti, nors gal šiek tiek pavėluotą, atsakymą minėtan „Paaiškiniman".

Tame „paaiškinime" yra išpasakotą, ką Ministerių Kabineto nariai pastebėjo del manęs ir mano darbuose. Aš, girdi, senas, Sovietų Rusijos nuvargintas žmogus, kuriam sunku yra atlikti Susisiekimo Ministerio pareigas, ką parodęs konfliktas su vokiečiais delei vagonų ir susisiekimo su rusais ir latviais. Tokiam, girdi, nuvargusiam žmogui reikalingas buvęs padėjėjas, kuris buvęs duotas nelaukiant iš Genujos ministerio pirmininko sugrįžimo.

Ministerio Kabineto nariai leido sau reikšti viešai savo nuomonę apie mane, apie mano darbuotę, taigi man tebunie leista atitaisyti tą, ką aš jų pasakyme randu neteisinga.

1. Sako, aš senas. Žinoma, kad žmogus gimęs 1851 metais save jaunu pavadinti negali. Sako, aš Sovetų Rusijos nuvargintas. Tai netiesa. Aš ne iš Sovietų Rusijos grįžau, bet iš liuosos Gruzijos, kuri man iš ten tik išvažiavus Sovietų valdžios tapo užgriebta. Kabineto nariai man sveikam nori ligą įkalbėti.

2. Dabar del mano darbuotės. Norėčiau apie ją šiek tiek plačiaus pakalbėti, idant skaitantieji apie tą dalyką įgytų savo nuomonę.

Imdamas iš p. Galvanausko Sus. M-ją radau ją sutvarkytą, bet per kiek laiko pamačiau ten daug trūkumų, kuriuos griebiausi prašalinti.

Man paėmus ministeriją neužilgo iškilo konlfiktas tarp mūsų ir vokiečių delei vagonų.

Tas konfliktas kilo iš to, jog mano pirmtakūno buvo padaryta sutartis delei garvežių ir vagonų iš Vokiečių pasiskolijimo.

Vokiečiai, einant sutartimi, davė mums tą, ką sulig sutarties duoti prisižadėjo, mes gi, sutartį padarę ir medžiagą gavę, apie sutartį lyg ir užmiršome ir daugiaus metų nieko, arba beveik nieko jiems nemokėjome. Suprantamas dalykas vokiečiai griežtai reikalavo priklausančių jiems pinigų — ir kad mus priversti tuos pinigus užmokėi, sustabdė vagonus pas mus leidę. Lietuvos ir Vokietijos visuomenė pradėjo šaukti, kad toks vagonų sustabdymas daro didžiausių nuostolių, bet Vokiečių Gelžkelių Direkcija vis gi ant savo stovėjo, ir tas konfliktas buvo baigtas tik pačioj balandžio pradžioj, man ir Vokietijos Gelžkelių atstovui naują sutartį sudarius.

Taigi, dabar klausiu, kam mes turėtumėm ačių pasakyti už tą konfliktą? Žinoma, tik mano pirmtakūnams, kurie sutartį padarę nė manyte nemanė ją pildyti.

Toliaus eina kitas konfliktas, bet jau konfliktas tarp manęs ir Ministerių Kabineto. Tas konfliktas prasidėjo nuo kovo 28 dienos, vadinasi nuo dienos kai viceministeris p. S. Grinkevičius buvo 2 mėnesiams mano paliuosuotas atostogų, be vilties atgal grįžti. Taigi Kabineto posėdis balandžio 2 d. prasidėjęs pirmą valandą buvo labai triukšmingas. Man pristačius konferencijos 3 d. programą, tai yra konferencijos dėlei susisiekimo gelžkeliais tarp Vokietijos, Lietuvos, Latvijos ir Rusijos, kilo didelis triukšmas, kaip del davinių, kuriais konferencijoj reikės naudotis. Man pareiškus, kad visi daviniai mano paruošti ir juos galima gauti Ministerijoj, buvo nutarta 6 valandą susirinkti Ministerijoj šiems davinims peržiūrėti ir tada prieš mano norą buvo nutarta, kad p. S. Grinkevičius konferencijoje nuo Lietuvos delegacijos pirmininkautų. Ant rytojaus aš pats konferenciją atidariau, ir ji per keletą dienų be jokių kliūčių baigė savo darbą. Taigi jokių trūkumų konferencijai iš mano pusės nebuvo.

3. Del paskyrimo man padėjėjo turiu pasakyti, kad tarpe manęs ir Kabineto buvo didis nuomonių skirtumas.

Aš buvau ne stoties viršininkas, kuriam reikalingas yra pagelbininkas, su kuriuo jis įmainomis eina tas pareigas, bet ministeris, vadinasi, žmogus kuriam pavesta vesti Susisiekims Ministeriją. Mano uždavinys buvo nesėdėti kabinete nuo 9 val, ryto iki 3 valandai po piet, o duoti pavestai man žinybai tinkamą krypsnį, ją prižiūrėti. Turint didį prityrimą, tai buvo man visiškai nesunku. Taigi jokio padėjėjo man nereikė.

Man reikalingas buvo vice-ministeris, o ne padėjėjas. Vice-ministeris, kurs man liepiant, galėtų mane atstovauti ar tai Seime, ar tai Ministerių Kabineto posėdžiuose, turėdamas tam mano nurodymus. Tokio vice-ministerio aš per 3 mėnesius neturėjau ir jį sau išgavau tik nuo gegužės mėnesio.

Vice-ministerium aš pasirinkau p. B. Tomaševevičių. Tas sąžiningas žmogus atsisakinėjo nuo siūlomos jam vietos, sakydamas, koks gi aš būsiu vice-ministeris, kad aš nieko gelžkeliuose nei plentuose ar vandens srityje nesuprantu. Vis delto aš įkalbėjau jį sutikti, išaiškinęs, kad man reikalingas ne teknikos žinių žmogus, bet mano nurodymų vykintojas ir programos gynėjas seime ar kabinete

4. Daba del audringos „arbatos". Gegužės 29 dieną kai baigėsi Ministerijoje darbas atvyko mano kabinetan p. Ministeris-pirmininkas ir pranešė man, kad neseniai pas mane buvusi „arbata", kad į tą arbatą buvę sukviesta svetimūjų valstybių atstovai, ir tarp jų pirmutinis Lenkų Berlyne Atstovybės sekretorius p. Gavronskis, kad toks viešas su lenkais bičiuliavimasis sukėlęs tarp Svetimujų Valstybių Atstovų didį nusistebėjimą, kad šie atstovai lanką Užsienio Reikalų Ministerį ir klausė, ką toji „arbata" reiškia, kad tuo reikalu būsią Seime paklausimų — ir visa tai Ministerių Kabinetui sudarysią daugybę sunkenybių ir kad todel reikią man dviems mėnesiams — pradedant nuo birželio 1 dienos — išvažiuoti užsienin atostogų.

Girdėdamas tokias baisenybes ir norėdamas kabinet ui palengvinti padėtį, aš sutikau su Ministerio-pirmininko pasiūlymu.

Paskui šaltai apgalvojęs pasakytus man p. pirmininko žodžius, juo labiaus apie tą mąsčiau, juo labiaus jo žodžiai man išrodė it koki monai.

Juk ištikro kas baisaus įvyko?

Gegužės 21 d. mes apvaikščiojome mano žmonos varduves. Popietėn arbaton buvo pakviesta keletas mūsų pažystamų. Tie pakvietimai buvo atlikti ne kokiu oficialiu būdu — raštu, bet tiesei žodžiu. Iš pakviestųjų apsilankė du svetimųjų valstybių atstovu su savo žmonomis ir savo mažutėliais vaikais, asmenys, su kuriais mes asmeniškai buvome susipažinę dar prieš mano Susisiekimo Ministeriumi paskirimą. Štai ir visi kviesti svetimų valstybių atstovai. Be jų buvo dar keletas kitų asmenų, tarp kurių priminsiu p. J. Dobkevičių su šeimyna, vienintėlį Ministerių Kabineto narį pas mane pakviestų. Susirinkusieji linksmai šnekučiavo ir arbatai besibaigiant apie pusiau aštuntos val. atvyko p. Gavronskis. Jis visai nebuvo kviestas. Susirinkusiems aš jį perstačiau, kaipo p. Gavronskį, o ne kokį Lenkijos Berlyne pasiuntinybės sekretorį. P. Gavronskis prisidėjo į bendras kalbas ir prieš devintą valandą kartu su kitais svečiais išėjo.

Tai koks gi čia prasikaltimas?

Todelei apsimastęs gegužės 3 d. aš nuvykau pas p. Ministerį-Pirmininką ir atpasakojęs viską, galop pridūriau, kad jo vakarykštis reikalavimas priešingas tai sąlygai, su kuria aš ėjau Ministerių Kabinetan. O toji sąlyga buvo teisė liuosai reikšti savo nuomonę ir jai apginti leisti laikraštį. Priėmęs šią sąlygą p. Pirmininkas juo mažiau tegalėjo kontroliuoti, kas dėstyti pas mane namie.

Šis pareiškimas buvo atsisakymu pildyti jo pasiūlymą važiuoti atostogų. Regimai jis to nesuprato, arba nenorėjo suprasti. Taigi birželio 15 dieną jam iškėlus tą patį klausimą, aš atsisakiau važiuoti ir iš jo gavau įsakyma atsistatydinti, ką padariau neatidėliodamas.

P. Vileišis.

„Zemdirbių Balsas".

RUDENS METU.

Šalnos nubučiuoti
Nuvyto žiedai!
Ir liūdnai ošti
Pradėjo miškai.

Šiaurys gi insisukęs
In aukso lapus
Ir viršūnių pasiekęs
Kukšdeno slėpiningus kapų sapnus

Mariampolė 27. IX. 1920 m.
Rudaminos Piliakalnis.

Užsirašykite „Žvaigžde" ir atnaujinkit „Zvaigždės" prenumeratą.

Rudaminos Piliakalnis.

Kelionės inspudžių bruožai.

(Tąsa nuo N. 29.)

Begyvenant Klaipėdoj stengiausi arčiau sueiti į pažintį su klaipėdiečiais. Savo tikslo atsiekiau. Pažinau arčiau juos ir pamylėjau visa širdžia. Pirmutinis su kuriuo susipažinau buvo tai p. M. Glažė Prūsų Lietuvos jaunimo lyderis ir leidėjas jo laikraščio „Darželis". Nūn vietoj Darželio jis išleidinėjo „Žiežirbas". Nes pirmasai turėjo žlugti delei finansų stokos. Kai einasi pastarajam kol kas neteko sužinoti. Kaltas patsai, kad neužvedu (nors vis rengiuosi ir neprisirengiu) korespondencijos. Tikiuosi, kad rudenop adsiradus daugiau laiko vėl mes bendrausime, kai Klaipėdoj gyvenant tuoju metu.

Dėka p. M. Glažės man pasisekė surasti ne tik mūsų tautietį (Suvalkietį) p. J. Gabrį, bet ir su kitais lietuviais užmegsti pažinčiu. Aplamai p. M. Glažė stengiasi kuo galėdamas patarnauti atklydusiems savo tautiečiams. Dėka jo mano N. N. draugas, nors ir kairiųjų pažiūrų (aušrininkas — socijalistas) gavo vietą Klaipėdos „Laimos" įstaigoj. Šį draugą atsigabenau antru kart atvykdamas Klaipėdon. Drebėjo vaikinas it apušės lapas beeidamas per sieną. Per upelį briste perbrido. Nereikėjo nei lentelės. Nūn jis Saksonijoj lankosi universitete teknikos fakultete.

In Saksoniją jis pakliuvo naudodamosi vienu tik Lietuvos Respublikos vidaus pasu. Šią progą jam suteikė Leipcigo mūgė. Išsiūstas „Laimos" negrįžo kai tas šuo nuėjęs į Prūsus pipirų. Gudrus šelma! Matyt, kad iš vokiečių kilęs. Nors visi apie vokiečius paprate sakyti: vokietys po pietų kvailas. Ašai gi pasakysiąs: kvailas tasai, kas taip sako. Mums tik naudokis vokiečių žiniomis, tai nebūtume toki nuskurę ekonominiai. Nebereikėtų žydams krauti turtų. Patys sau dirbtumėm.

Prūsų lietuviai tą gerai suprato. Žlugus vokiečių imperijai jie laisviau atsiduso ir stvėrėsi prekybos ir amato. Ir nūn savo darbštumo dėka tampa milionieriais.

Laiminga bus Lietuvos Respublika susijungus su savo atkirstuoju kūnu. Po susiliejimo D. Lietuvos su Mažąja — mes savo tėvynės už dešimties metų nei nepažinsime. Prūsų lietuviai įėję valdžion, kai bematai iššluos visokius „Iljinus ir Ko".

Taigi gerb. M. Glažė įdavęs man rekomendenciju ir nurodęs į kur kreiptis, kad gavus galimybės apsilikti ilgesniam laikui Klaipėdos krašte, patsai užsikvietė atsilankyti pas ji.

Dėka jojo suradau ir p. J. Gabrio namus. Namuose teradau jo pusininką p. A. Zaborą. Minimasis tautietis yra ilgą laiką išbuvęs Amerike. Nūn gi sykiu su p. J. Gabriu apipirko Klaipėdoj ketverius mūro namus ir Smeliuose prie pat Nemuno didelę ūkę. Pirktoji ūkė labai patogioj vietoj. Ten mūsų tautietis žada įkurti medžio išlirbinių dirbtuvę. Iš vienos pusės (prie pat kiemo) Nemunas, iš kitos pusės gelžkelis ir tramvajus. Nūn jiems už tąją vietą duotų 16 — 20 milionų auks. Vieta labai brangi. Toj vietoj eisią būsimasis kanalas — uostas ir miesto gatvės. Ir visa tai tilps kone vieno jojo lauke. Tad lengvu būdu mūsų tautiečiai taps ir prilygs Amerikos milionieriams. Mes gi turime tik džiaugtis, kad įgyjame savųjų žmonių, kurie moka savo rankose sutraukti turtus. Tame mūsų tautos turtingumo paslaptis. Ir jei taip eisis ir toliau mūsų tautos sūnums, tai už kelių metų, kai bematai išgyvendinsime iš savo šalies ne tik žydus, bet ir kitus svetimtaučius.

Tuo metu p. J. Gabrys buvo Lietuvos valdžios pakviestas dalyvauti kaipo ekspertas lietuvių—lenkų byloj. Iki jam parvažiuojant padėjau darbuotis p. A. Z. ūkėj. Viskas man buvo įdomu. Stengiausi prisižiūrėti kai vedamas Prūsų lietuvių ūkis. Ingytąsias žinias svajojau kuomet nors išnaudoti kuriant savąjį ūkį.

Taip man besidarbuojant į tris savaites sugrįžo ir p. J. Gabrys. Persistačius ir perdavęs nuo brolio laišką tapau sužavėtas jojo malonumu. Darė puikaus įspūdžio. Buvo tikras džentelmonas.

Tad nesistebiu, kad jis turįs eibias pažinčių su aukštais Europos valstybių vyrais. Juk kiekvienam iš mūsų malonu turėti savo tarpe linksmą, malonų žmogų. Bet tujų pažinčių visi jam pavydi. Nekurie jį įtaria, būk esąs šnipas ir tarnaująs svetimosioms valstybėms. Ir tai sako jojo geriausieji draugai. Ant kiek tame teisybės — nesigilinu. Jiems ir jam geriau žinoti. Man gi, anot rusų patarlės: „Moja chata s kraju, — ničevo neznaju" — (mano pirkia ant galo — nieko nežinau).

Visgi manau ateitis savo parodis. Tuomet matysime kieno teisybė. Dabar ir doriausį žmogų purvais apdrabsto.

Tautos Taryboj. Be kitų vietų apsilankiau ir „Prūsų Lietuvių Tautos Taryboj". Vos įžengiau, pasijutau, kai savuose namuose. Visur ant sienų Lietuvos kunigaikščių paveikslai. Tarpe jujų ir Lietuvos Respublikos prezidento. Net „Lietuvos Saulių Sąjungos" atsišaukimų esama. Taip ir jauti, kad ir čia eina kova už tautos buitę. Ten, D. Lietuvoj viešai — čia gi kol kas pažemiais. Bet taip smarkiai, kad vieną gražią dieną pasijusime, kad mus jau nebeskiria dirbtinasis „rubežius".

Maloniai priimtas ir apsipirkęs laikraščių sugrįžau savo būtan. Vaizduotėj pynėsi gražiausi ateities vaizdai. Jie jau įvyko ir vyksta.

Pas Baltijos jūras. Begyvendamas sumaniau paėmus valtį pervažiuoti Nemuną, o ten per kopas nukakti į pajūrį. Sumanyta — padaryta. Pasisamdęs pažįstamojo žvėjo luotą persiyriau Nemuną. Perkopus kopą išvydau jūrą.

Išvydus pirmą kartą jūrą širdis neramiai suplasnojo. Už jūros buvo mano kelionės tikslas. Jūrių bangos mušės į smeliuotus krantus. Jūra ūžė ir dejavo. Rodėsi lyg ims ir iššoks iš josios gyvas žmogus ar deivė Afrodita iš putų bangos.

Niekur jokio vėjo. Ji gi ūžia, dejuoja. Lyg verkia ko? Ir sulyginau jūrą su žmonija. Kai viena, taip ir antra amžinai nenurims. Kai jūroj, taip ir žmonijoj amžinai šėlsią audros, po audrų saulė šypsosis. Ir taip amžinai.

Toli, toli kai akis užmato rūko laivų kaminai. Ore nardėsi krykštančios žuvėdros. Saulė leidosi ir skendo jūroj. Krauju nuvarsuotos vilnys darė puikų ir didelį įspūdį.

Sugrįžau namon jau sutemus. Grįžtant nieko įdomaus neatsitiko. Tik giliai įsmigo pasakytas p. J. Gabrio sakinys: „Aš taipgi pasidarbavau tautai, o dabar"... ir nedabaigęs liudnas pasinėrė netolimos praeities šešėliuose.

Ir gailu man buvo atstumto nuo valstybinio vairo gabaus, energingo vyro. Gailu ir liudna sykiu buvo. Stengiausi pabudinti jo prislėgtąją sielą. Piešiau šviesų rytojaus paveikslą. Bet ar sulauksiąs jis?

P r ū s ų d a r b u o t o j a i. Minėti visi Prūsų Lietuvių darbuotojai man nesinori del tam tikrų priežasčių. Prisieitų pajudinti ir nemalonių mums lietuviams dalykų. Verčiau nutylėti. Gyvenimas eina savo keliu. Jis tik vienų vienas tesugebės išlyginti, nutrinti tuos nemalonumus, pagimdytus laiko aplinkybių. Ašai gi būsiąs ramus, kad nesukėliau nutilusių tarpe jųjų vaidų. Tad tylįs.

(Bus daugiau.)

Lietuvos Valstybės Konstitucija.

Vardan Dievo Visogalio Lietuvos Tauta, dėkingai minėdama garbingas savo sūnų pastangas ir kilnias aukas Tėvynei išvaduoti padarytas, atstačius nepriklausomą savo Valstybę, ir norėdama nutiesti tvirtus demokratingos jos nepriklausomam gyvenimui pagrindus, sudaryti sąlygas teisingumui ir teisėtumui tarpti, ir patikrinti visų piliečių lygybę, laisvę ir gerovę, o žmonių darbui ir dorai tinkamą Valstybės globą, per savo įgaliotus atstovus, susirinkusius į Steigiamąjį Seimą, 1922 metų rugpiūčio mėnesio 1 dieną priėmė šią Lietuvos Valstybės Konstituciją.

I BENDRIEJI DESNIAI.

1 §.

Lietuvos Valstybė yra nepriklausoma demokratinė Respublika. Suvereninė Valstybės Valdžia priklauso Tautai.

2 §.

Valstybės Valdžią vykdo Seimas, Vyriausybė ir Teismas.

3 §.

Lietuvos Valstybėje neturi galios joks įstatymas, priešingas Konstitucijai.

4 §.

Lietuvos teritorijos sienos gali būti keičiamos tik įstatymo keliu.

5 §.

Administracinį Lietuvos teritorijos padalinimą nustato įstatymas.

Del vietos gyventojų reikalų ypatingumo iš atskirų Lietuvos sričių gali būti sudaryti autonominiai vienetai, kurių sienas ir teises nustato įstatymas.

6 §.

Valstybės kalba — lietuvių kalba. Vietinių kalbų vartojimą nustato įstatymas.

7 §.

Valstybės spalvos: geltona—žalia—raudona. Valstybės ženklas — baltas Vytis raudoname dugne.

II. LIETUVOS PILIEČIAI IR JŲ TEISĖS.

8 §.

Pilietybės teisė įgyjama ir jos nustojama einant atatinkamu pilietybės įstatymu.

Svetimos valstybės pilietis gali būti priimtas Lietuvos pilietybėn, jeigu jis yra išgyvenęs Lietuvoje ne mažiau kaip dešimts metų.

§ 9.

Niekas negali būti kartu Lietuvos ir kurios kitos valstybės pilietis.

10 §.

Visi Lietuvos piliečiai, vyrai ir moters, yra lygūs prieš įstatymus. Negali būti teikiama ypatingų privilegijų nei mažinama teisių piliečiui del jo kilmės, tikėjimo, tautybės.

11 §.

Piliečio asmuo neliečiamas. Traukti pilietis tieson galima tik įstatimuose nurodytais atsitikimais ir tvarka. Pilietis gali būti suimtas arba jo laisvė suvaržyta tik užtikus jį nusikalstamąjį darbą bedirbant, arba teismo valdžios organo nutarimu. Suimtąjam piliečiui turi būti ne ilgiau kaip per 48 valandas įteiktas nutarimas del jo suėmimo ir nurodytas suėmimo pagrindas. Negavęs šio nutarimo suimtasis tuojau paleidžiamas.

12 §.

Piliečio butas neliečiamas. Ineiti į butą ir daryti jame kratą galima tik įstatyme nurodytais atsitikimais ir tvarka.

13 §.

Pilietis turi tikėjimo ir sąžinės laisvę.

Priklausymas kuriai tikybai arba išpažinimas pasaulėžiūros negali būti pagrindu nusikaltimui pateisinti ar atsisakyti nuo viešųjų pareigų.

14 §.

Piliečiui laiduojama korespondencijos ir sužinojimo paštu, telefonu, telegrafu paslaptis. Išimtis gali būti daroma įstatyme nurodytais atsitikimais.

15 §.

Piliečiams laiduojama žodžio ir spaudos laisvė. Si laisvė galima suvaržyti tik įstatyme nurodytais atsitikimais, kada tai yra reikalinga dorai ar valstybės tvarkai apsaugoti.

16 §.

Piliečiams pripažįstama laisvė daryti įstatyme nurodyta tvarka susirinkimus be ginklo ir neardant viešosios ramybės.

17 §.

Piliečiams laiduojama draugijų ir sąjungų laisvė, jei jų tikslai ir vykdomosios priemonės nėra priešingos baudžiamiems įstatymams.

18 §.

Einančio savo pareigas valdininko nuskriaustas pilietis turi teisės įstatyme nurodyta tvarka traukti jį teisman be jo vyresnybės leidimo ar sutikimo ir ieškoti nuostolių atlyginimo.

19 §.

Kiekvienas pilietis turi peticijos į Seimą teisę.

20 §.

Piliečiai turi įstatymų inciatyvos teisę: 25 tūkstančiai piliečių, turinčių teisės rinkti į Seimą, gali patiekt Seimui įstatyme nurodytą tvarka įstatymo sumanymą, kurį Seimas privalo svarstyti.

21 §.

Nuosavybės teisė apsaugojama. Piliečių turtas galima nusavinti įstatymo keliu tik viešajam reikalui esant.

III SEIMAS.

22 §.

Seimą sudaro Tautos Atstovai.

23 §.

Atstovai renkami visuotinu, lygiu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu, proporcingąją rinkimų sistema. Rinkimų tvarką ir atstovų skaičių nustato įstatymas.

24 §.

Rinkti atstovus į Seimą turi teisės pilnateisiai Lietuvos piliečiai, vyrai ir moters, turintieji ne mažiau kaip 21 metus amžiaus, o būti renkamiems — turintieji ne mažiau kaip 24 metus amžiaus.

25 §.

Seimas renkamas trejiems metams.

Kai valstybė veda karą, arba kai daugiau kaip pusėje jos teritorijos yra įvesta karo padėtis, Resbuplikos Prezidentas tam tikru aktu gali pailginti Seimo laiką, kuriam jis yra išrinktas. Toks Respublikos Prezidento aktas yra reikalingas Seimo patvirtinimo.

26 §.

Naujojo Seimo rinkimai turi įvykti prieš pasibaigiant senojo Seimo kadencijai. Naujojo Seimo rinkimų dieną skelbia Respublikos Prezidentas.

Naujojo Seimo kadencija prasideda kuomet baigiasi senojo Seimo kadencija.

Seimas susirinka ne vėliau kaip po 30 dienų jo rinki-

VYTAUTAS BUILDING AND CONSTRUCTION CORPORATION

VYTAUTO BENDROVE

[STATYMUI IR MEDŽIAGOS PARŪPINIMUI].

VYTAUTO BENDROVE, inkorporuota Massachusetts valstijoje, jau suplianavo kaip pradėti savo išdirbystę Lietuvoje ir netrukus darbas bus pradėtas.

Insteigti fabrikas gaminimui įvairių rakandų, kurie nunai naujoj valstybej labai reikalingi.

Negali but Lietuvoje kita kokia pramonė taip pelninga kaip medžio išdirbystė. Su kapitalu sykiu organizuojami amatninkai ir darbininkai, kad niekumet darbo nestokuotų.

Nelauk rytojaus, check'į ar money orderį siųsk šiandien.

Bendrovės kapitalas sparčiai auga ir neužilgio bus pabranginti šėrai.

Amerikos lietuviams snaudžiant ir nenorint žinoti, kad medžio išdirbystė gali suteikti Lietuvos darbininkams milijonus dolerių pelno, svetimšaliai išnaudotojai skubina Lietuvos miškus kirsti ir leisti Nemunu medžius į užrubežį, kad ten darbininkai turėtų gerą uždarbį. Žinomas daugeliui amerikiečių lietuvių agronomas D. Pratapas rašo, kad keliaudamas Nemunu žiemą, vasarą ar rudenį regi, juog „Nemunas" nuklotas medžiais (rąstais) nuo Alytaus iki Jurbarko viena tiesiogine ir be galine paklode."

Sulyg p. Pratapą vien miškų prekyba Lietuvoje duotų didžiausią pelną ne vienai, dviem, bet dvidešimčiai bendrovių. Būtų, esą, didžiausias uždarbis dvidešimčiai bendrovių, jei anos, sukėlę kapitalą iš Amerikiečių lietuvių, užsiimtų kirtimu Lietuvos miškų ir leidimu nukirstų medžių (rąstų) Nemunu į užrubežį. Miškai, anot p. Pratapo, tai Lietuvos mainos.

Medžio išdirbystei per VYTAUTO BENDROVE augant, grynas pelnas teks lietuviams darbininkams. Visi jie turės savo teises VYTAUTO BENDROVEJE.

Susiorganizavus VYTAUTO BENDROVEI iš visų Amerikos naujokynių, daugybės įstojo į jos narius, pirkdami akcijas.

Patariame savo bendradarbiams akcijonieriams, kad dėtų pastangas, idant įtraukti į mūsų VYTAUTO BENDROVE ypač su didesniu kapitalu tautiečius. Lietuvoje dabar yra tik 2 mažos medžio išdirbimo Bendrovės. Anos uždirba po 100 procentų kas met už savo įdėtus pinigus.

Skubinkitės, kurie žadate VYTAUTO BENDROVES akcijas pirkti, pasiųst savo pinigus raštinės adresu.

VYTAUTO BENDROVES akcijos (šėrai) pardavinėjami (po 5 dolerius) vien lietuviams, ne mažiau kaip 5 ir nedaugiaus kaip 1000 kiekvienam.

VYTAUTO BENROVES akcijas galima gauti pas tos Bendrovės direktorius, teip gi pas VYTAUTO BENDROVES įgaliotus agentus arba pas Bendrovės iždininką, kuris užsistatęs kauciją sulyg valstijos reikalavimus ir kurio adresas yra:

Kaz. Brusack, Treas., 20 Hull Ave, Maspeth, L. I. N. Y.

Prisiuskit Prenumertą už „Zvaigždė".

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Garsus per daugiau kaip 50 metų.

Tamyk Įkaro (Anchor) Vaizbaženklį.

"111" Cigaretai

Jie yra GERI! 10¢

Pirk šiuos cigaretus ir sučėdyk pinigus

"Matai kaip greitai jisai nustojo verkti. Aš tik ką daviau jam dozą

BAMBINO

Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biure

ir matomai tas palengvino jo skaus mus tuojaus."

Taip, motinos! Bambino parodė puikius rezultatus palengvinime vidurių diegimo, mėšlungio ir užkietėjomo. Jis yra geriausiu kudikių draugu! Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

35c. aptiekose. Už 40c. prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

tą pleiskanų mirtinąjį priešą—ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais—pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandie už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

mams pasibaigus. Dieną Seimui susirinkti skiria Respublikos Priezidentas.

27 §.

Seimas leidžia įstatymus. Instaymų skelbimo tvarką ir jų įsitikėjimo laiką nustato atskiras įstatymas.

28 §.

Seimas prižiūri Vyriausybės darbus, duodamas jai paklausimų bei interpeliacijų ir skirdamas revizijas.

29 §.

Seimo tvirtinimo yra reikalingi Valstybės biūdžiatas ir jo išpildymas.

30 §.

Seimas tvirtina šias Vyriausybės daromas Valstybės sutartis: taikos sutartis, Valstybės teritorijos įgijimo, išsižadėjimo ar perleidimo sutartis, prekybos sutartis su kitomis valstybėmis, užsienio paskolos, sutartis, kurios visai dalinai naikina arba pakeičia esamuosius įstatymus, sutartis, kurios uždeda pareigų Lietuvos piliečiams, sutartis, kurios nustato tiesiogines arba netiesogines monopolijos arba nusavinimo teises.

Seimo kompeticijoje yra pradėti ar baigti karas.

Karo veiksmai gali būti pradėti be Seimo, kad priešininko šalis paskelbia Lietuvai karą, arba kai priešininkai, karo nepaskelbę, yra peržengę Lietuvos sieną.

32 §.

Kilus karui, ginkluotam sukilimui, ar kitokiems pavojingiems neramumams Valstybėje, Ministerių Kabinetui pasiūlius, Respublikos Prezidentas gali visoje Valstybėje arba tam tikrose jos dalyse įvesti karo arba kitą kurią nepaprastą padėtį, laikinai sustabdyti konstitucines piliečių teisių garantijas (11, 12, 14, 15, 16, 17, §§) ir imtis priemonių pavojui atremti ar pašalinti, vartojant ir ginkluotą pajėgą, ir tuo pat metu apie visą tai turi pranešti Seimui, kuris tą Vyriausybės žingsnį tvirtina arba atmeta.

33 §.

Seimas renka sau Pirmininką ir kitus Prezidiumo narius.

Seimas priima savo darbui statutą, kuris turi įstatymo galios.

34 §.

Seimo posėdžiai šaukiami Seimo nustatyta tvarka. Seime Pirmininkas privalo sušaukti Seimą jei to reikalauja Respublikos Prezidentas arba viena ketvirta dalis atstovų.

35 §.

Kiekvienas atstovas, pradėdamas eiti savo pareigas, prisiekia arba iškilmingai pasižada būti ištikimas Lietuvos Respublikai, saugoti jos įstatymus ir sąžiningai vykinti Tautos atstovo įgaliojimus.

Atstovas, kuris atsisako prisiekti ar pasižadėti, arba kuris prisiekia ar pasižada lygtinai, nustoja atstovo įgaliojimų.

36 §.

Atstovai vadovaujasi tik savo sąžine ir negali būti jokių mandatų varžomi.

37 §.

Atstovas del savo kalbų, pasakytų pareigas einant, negali būti teismo baudžiamas, tačiau už garbės įžeidimą gali būti traukiamas atsakomybėn paprastąją tvarka.

38 §.

Atstovo asmuo neliečiamas. Atstovą suimti galima tiktai Seimui sutikus, išskyrus tuos atsitikimus, kada atstovas yra užtiktas nusikaltimo vietoje (in flagranti).

Apie atstovo suėmimą ir suėmimo pamatą tokiu atsitikimu ne vėliau kaip po 48 valandų pranešama Seimo Pirmininkui, kuris praneša apie tai Seimui jo artymiausiame posėdyje. Seimas gali suimtąjam atstovui grąžinti laisvę.

39 §.

Atstovai turi teisės nemokami važinėti visais Lietuvos gelžkeliais.

Atstovai už savo darbą gauna atlyginimą kurį, nustato įstatymas.

IV. VYRIAUSYBE.

40 §.

Vyriausybę sudaro Respublikos Prezidentas ir Ministerių Kabinetas.

41 §.

Respublikos Prezidentą renka Seimas.

Respublikos Prezidentas renkamas slaptu balsavimu absoliutine atstovų balsų dauguma. Jei du kartu balsuojant nei vienas kandidatas negautų absoliutinės atstovų balsų daugumos, Respublikos Prezidentas renkamas iš dviejų kandidatų, gavusių daugiausia balsų, ir išrinktu laikomas tas, kuris gaus daugiau balsų. Jei abu kandidatu gautų lygų skaičių balsų, išrinktu laikomas vyresnio mžiaus kndidatas.

42 §.

Respublikos Prezidentas, pradėdamas eiti savo pareigas, prisiekia arba iškilmingai pasižada visomis savo pajėgomis rūpintis Respublikos ir Tautos gerove, saugoti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas.

(Bus daugiau.)

KLAIDOS PATAISYMAS. Pereitą savaitę redaktoriui išvažiavus atostogoms, „Zvaigždėje" įsibirovė nelemta klaida. Perspauzdinant gerb. A. Jakšto straipsnį „Salin usmotrienijos" etc., apleista mažas pridėčkas,—kad paimta iš Kauno „Laisvės".

AR KELIAUJATE Į SENĄJĄ TĖVYNĘ?
Reikalaukite šitos dykai duodamos knygelės.

Ji yra parašyta tamstos kalboje ir lengvai suprantama, Gausi tamsta taip pat visokių informacijų apie UNITED STATES LINES laivus. .Kokia kliasa nekeliautum, pirma, antra ar trečia, visados busi patenkintas, gausi gerą ir mandagų patarnavimą.

Trečios kliasos pasažieriams duodama kambariai su 2, 4 ir 6 lovom. Atskiri kambariai duodami keliaujantiems su šeimynomis. Maistas yra geriausios rųšies, ir jo duodama pakankamai.

Atkeliaujantiems Laivakortės.

Jei norite parsitraukti savo gimines iš Senosios Tėvynės, apmokėk jųjų kelionę per UNITED STATES LINES. Užtikrink jiems gerą patarnavimą, patogumus — tegul jie keliauja po Žvaigždėtosios Vėliavos Globa.

Reikalauk dykai duodamos knygelės.

Atsiųsk, iškirpęs, žemiau padėtąjį kuponą ir gausi musų valdžios autoritinę knygutę apie pasus, kelionę, mokesnius nuo pelno ir tt. Ji nieko tamstai nekainuos, bet gausi informacijų apie musų gražius laivus. Siųsk šitą blankutę tuojaus.

Informacijų apie laivų išplaukimą ir laivakortes reikalaukite adresuodami:

UNITED STATES LINES

Moore and McCormick, Inc., Roosevelt Steamship Co.,Inc.
45 Broadway, New York City

U. S. Shipping Board Passenger Dept. 606 H2
45 Broadway, New York

INFORMACIJŲ BLANKA.
U. S. Shipping Board, Passenger Dept. 606 H2
45 Broadway, New York City
Meldžiu atsiųsti man dykai knygutę apie kelionės faktus. Taip pat ir pilnas infor. apie U.S. Lines laivus į Europą, iš Europos.
Vardas-pavardė .....
Adresas .....

IŠ KELIONĖS
PO
EUROPĄ IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rųšies veikalas,

parašyta „Zvaigždės" redaktorės J. Pranaičiutės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais). -:- -:- -:-

Indomųs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų. -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomųs aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose. -:-

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su paauksuotais kraštais .	3.50

Galima gauti „Žv." Knygyne

Parsiduoda Maspeth'e, N. Y.

500 geriausių lotų, per 20 minučių kelio nuo New Yorko miesto, palei tris gatvekarių linijas praeinančias pro šali. 5c. nuvažiavimas; vandens nuovadai, šaligatviai, gagazas, vanduo, mokyklos ir bažnyčios. Ant syk moket 20 nuoš., likusią sumą lengvoms išmokestimis. Gera spekuliacija ar nuolatinis namas.

Trace, 6 Remsen Place, Maspeth, N. Y.
arba
Chamberlain, 14 Grand Street,
Maspeth, N. Y.

Bell Phone Oregon 3995 M
Dr Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
„ 2 „ 4 P. M.
„ 7 „ 8 P. M.
Nedėliomis „ 10 „ 8 P. M.

„ŽVAIGŽDES" PAVIENIUS NUMERIUS PHILADELP. HIJOJ galima gaut „Žvaigždės" spaustuvėje ir pas Antaną Kryžanauską Salmon & Venango Sts.

EXKURSIJA KAS SUBATA
In Kauna $106.60; In Liepoją $107 ir $5.00 war tax,
Iš Kauno ir Liepojaus į New Yorką $106 ir $8.00 head tax,
PINIGU SIUNTIMAS LIETUVON
Amerikos Doleriais. ir Auksinais, žemiausiu dienos kursu
Pinigus Lietuvoje gauna laike 25—30 dienų.
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave.,
Brooklyn, New York.

Telphonas Bell: Kensington 2631 W
Dr. F. Trygar
Gydytojas Akušeras ir Chirurgas
3119 Richmond Str., Phila., Pa.
Valandos: nuo 8 iki 10 išryto, nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare, nedėldieniais nuo 11 iki 2 ir nuo 6 iki 9.

DIDELĖS DOVANOS.

TEMYKIT GERAI:

Kurie prisiųs prenumeratą vieniems metams už „Zvaigždę" $2.00, tiems duosime knygų už $1.00; kas prisiųs prenumeratą dviems metams $4.00, tie gaus dovanų už $2.00 knygų iš „Zvaigždės" spaustuvės.

Lai nei vienas lietuvis nebūna be „Zvaigždės". „Zvaigždė" visuomet drąsiai skelbia teisybę, nepaisant ar tas kam patinka ar ne. „Zvaigždėje" nerasite tuščių plepalų (apie neva kokių ten „didvyrių—veikėjų" „didžius nuopelnus", užtat joje rasit daug akyvų, naudingų skaitymų: straipsnių, žinių ir t.t. iš savo tėvynės ir iš viso pasaulio. Pasiskubinkit prisiųst prenumeratą, ir atsilyginti užvilktą skolą už „Zvaigždę".

"111" Cigaretai

10¢
Jie yra GERI!

ATNAUJINKIT „ŽVAIGZDES" PRENUMERATA.
UZSIRASYKIT „ZVAIGZDE" SAU IR SAVO GIMINEM LIETUVOJE. „ZVAIGZDE" į Lietuvą kainuoja tiek pat kaip ir Amerikoje — tik $2.00.

PARDUODA

Bučernę ir Hardvare store prie Salmon ir Venango g-vių palei šv. Jurgio lietuvių bažnyčią, Philadelphijoj. Abi krautuvi —kampiniai namai. Biznis išdirbtas, pirkimo sąlygos geros, kreiptis į Antaną Kryžanaucką
Salmon & Venango Sts., Philadelphia, Pa.
Pardavimo preižastis — išvažiuoja į Lietuvą.

"ŽVAIGŽDĖS"
SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREITAI.

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUDA

★ ★ ★

Kreipkis ant adreso:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa